

ДНК И МИТОВИ 2: СВИ СМО ИЗ ЦРНЕ ГОРЕ?

Све популарније истраживање поријекла које нам је по мушкој линији (Y хромозому) записано у генима, може научно потврдити или оповргнути нека предубјеђења. У другом наставку ДНК открива какве и колике су наше везе са подручјем данашње Црне Горе.

1. 01.05.2017.
2. извор: ФРОНТАЛ.РС

Пише **Синиша Јерковић**, главни уредник Српског ДНК пројекта

Простор данашње Црне Горе обухвата неколико историјских подручја веома битних за динарску групу српског народа. Та подручја су: Зета, Стара Херцеговина и Стара Рашка. Треба имати у виду, да приликом насељавања српског, а можда и неких других словенских племена на поменута подручја, историјски извори помињу и несловенско старије становништво. У близини данашње Подгорице постојао је и значајан градски римски центар - Диоклеја, у Приморју су стари романски градови: Улцињ, Будва, Котор, Рагуза, Епидаур. Још за вријеме Римског Царства, а вјероватно и раније, на поменутом подручју је била велика размјена становништва, било је досељавања и одсељавања.

Прије доласка Словена и Срба, помињу се и нека келтска и германска племена која су прошла тим простором.

Само Римско царство је привлачило досељенике из источних и западних дијелова царства, неке сеобе сточара су забиљежене и у каснијим периодима, за вријеме владања Срба тим простором. Тако да генетска разноликост данашњег српског становништва на тим просторима не треба да чуди.

Спомињу се стара племена на подручју Црне Горе: Кричи, Матаруге, Мацуре, Букумири, Матагуџи, Јаудије, Шпањи.

Неке до ових старих племена смо захваљујући генетичкој генеологији успјели и генетски да одредимо као на примјер Криче који припадају хаплогрупи J2b-M205 или Мацуре I1-Z63.

ДНК разбија митове: Сеобе Словена је било

Сва ова разна племена су се у периоду Немањића стопила у један српски народ са јасно израженом свијешћу ослоњеном на домаћу династију и народну цркву.

Непрестаним миграцијама које теку још од 15. вијека то српско становништво динарске групе се ширило највише према западу, српским Крајинама, али и према Шумадији, данашњој Војводини, а на истоку се стапало са другом значајном српском групом - косовско-моравском.

Оно што покушавамо данас јесте да уз помоћ генетичких резултата дешифрујемо и испратимо те путање.

С обзиром да простор данашње Црне Горе представља полазну тачку и матицу за већину српских породица, усмјерили смо добрим дијелом наша истраживања у том правцу, тј. циљ је био профилисати већину српских родова и племена у Црној Гори.

Задатак је био олакшан чињеницом да је управо у Црној Гори најјасније очувана племенска свијест, као и да су се поједине родовске линије очувале у континуитету и до 500 година уназад. Генетски резултати су могли да се упореде са предањима, историјским изворима, пописима и антропогеографском литературом, која је за подручје Црне Горе прилично богата. Постојао је свакако ризик да су се поједини велики родови прекинули по мушкој линији и да свијест о заједничком поријеклу представља само мит.

На срећу, у Црној Гори се већина предања показала тачним и тако смо били у стању да генетички профилишемо већину данашњих српских црногорских и херцеговачких племена.

Данас знамо да Васојевићи, Бјелопавлићи, Кучи, Бјелице, Копривице припадају хаплогрупи E-V13, Озринићи, Никшићи, херцеговачки Малешевци хаплогрупи I2-RH908, Морачани Богићевци и Љуботињ хаплогрупи R1b-U152, херцеговачки Шаренци хаплогрупи R1a YP4278, Пјешивци и Цуце хаплогрупи J2a-M92, Дробњаци хаплогрупи I1-P109, Бањани и Пивљани хаплогрупи N-P189.2, Војинићи Љешњани и херцеговачки Мириловићи хаплогрупи I2-Z17855...

На први поглед дјелује разноврсно, али је та разноврсност последица старости и испреплитања разних слојева становништва на нашим подручјима.

Племе Дробњака, на примјер, које се у историјским изворима као такво појављује још у 14. вијеку, припада хаплогрупи која је типична за скандинавско-норманске народе.

С обзиром да су Нормани имали своје краљевство на југу Италије и да су имали присне политичке односе и са **Војисављевићима** и са **Немањићима**, можемо само претпостављати како је ова, за наше просторе некарактеристична хаплогрупа, завршила у Дробњаку.

Такође, хаплогрупа Бањана и Пивљана N-P189.2 представља једну од најрјеђих хаплогрупа у свјетским оквирима и нема блиских популација са којима би се могла повезати, па њено поријекло остаје и даље загонетно.

Овакво генетско профилисање старих српских родова помаже нам да данас када тестирамо Србина, у Вршцу, Бањалуци или Крагујевцу, а који има само магловито предање да је поријеклом из Црне Горе или Херцеговине, са великом сигурношћу можемо повезати са племеном или родом у Црној Гори и Херцеговини коме су његови преци припадали.

Неке од тих миграција су старе и 500 година, као оне према Крајини, али генетички резултат показује недвосмислен траг, па у Крајини и данас генетички препознајемо Бањане, Пивљане, Никшиће, Пјешивце, Криче или Васојевиће.

Миграције према Шумадији, Западној Србији, Источној Босни, Семберији, Војводини су се одвијале прије 200-300 година, и предања о њима су скорија и поузданија.

И ту налазимо на хаплогрупе и хаплотипове херцеговачко-црногорских племена.

На овај начин доказана је јасна генетичка повезаност српског народа.

Уз помоћ генетике, неки давно раздвојени огранци нашег народа истог поријекла добијају прилику да се повежу, размјене податке и можда заједно реконструишу историју свога рода. До прије неколико година, овакав потпуно егзактан приступ проучавању властитог поријекла, био је незамислив.